

Granskning av Revisorernas oberoende och Huddinge kommuns förhållningssätt gentemot kommunrevisorerna.

Syfte

Syftet med denna granskning är att informera kommande mandatperiods revisorer, kommunstyrelse och KF-presidium om brister i kommunrevisionen och brister i kommunens förhållningssätt gentemot revisorerna. Granskningen avses också utgöra en bakgrundsbeskrivning för information till JO, JK, media och invånare i Huddinge kommun.

Bakgrund

Lagar och regelverk

Revisorer har stor samhällelig betydelse då de genom sin revisionsverksamhet säkrar tilltron till de verksamheter som är föremål för deras granskning. En förutsättning för att revisionen skall kunna fylla denna uppgift är att revisorerna är - och uppfattas som - oberoende och inte låter sig påverkas av sina revisionsobjekt.

Detta gäller generellt för alla revisorer och specifikt för kommunrevisorer. SKR skriver på länken

<https://skr.se/skr/demokratiledningstyrning/kommunalrevision/attvarafortroendevaldrevisor/revisorernasoberoende.26444.html> bl.a. följande;

Oberoende är centralt för revisionens trovärdighet och legitimitet. Revisionens oberoende säkras genom formella regler. Revisorerna är självständiga och oberoendet skyddas av ett antal regler i kommunallagen som valbarhetsregler, jävsregler, ansvar för sin förvaltning och rätt att få de upplysningar de behöver för granskningen.

Revisorernas ställning är enligt KL kap 12 7 § att varje revisor fullgör sitt uppdrag självständigt och anlitar sakkunniga biträden i den omfattning som behövs för att fullgöra granskningen enligt god revisionssed. Revisorerna är en myndighet som bedriver sin verksamhet under offentlig insyn och som själva ansvarar för att leva upp till alla lagar som är relevanta för verksamheten.

Arbetsmiljö och omgivning

Revisorernas möjligheter att vara oberoende förutsätter att deras arbete inte påverkas eller begränsas av kommunen eller de politiska partierna. En ytterligare

förutsättning är att de har tillgång till och fritt utan begränsningar kan använda tekniska hjälpmedel som behövs för revisionsarbetet och är försedda med ändamålsenliga verktyg.

Revisorerna ska genomföra sitt uppdrag objektivt utan att ta ovidkommande hänsyn och vara partipolitiskt neutrala. I dokumentet God revisionsred i kommunal verksamhet skriver SKR om oberoende från partipolitik följande: *Partikontakter upprätthålls med ett förhållningssätt som inte riskerar revisorernas oberoende.* Enligt SKR innebär det att revisorerna inte deltar i partimöten, inte agerar i politiska sammanhang eller på annat sätt frontar tillsammans med sina partikamrater samt "lämnar partiboken hemma". Konkret innebär detta att revisorer inte ska kandidera för sitt parti i val och inte representera sitt parti i politiska sammanhang. Mer om detta på; <https://skr.se/skr/demokratiledningstyrning/kommunalrevision/attvarafortroendev/aldrevisor/revisorernasoberoende.26444.html>

För att revisorernas eller de sakkunnigas objektivitet inte ska kunna ifrågasättas ansvarar de var och en för att upprätthålla en tydlig gräns till revisionsobjekten.

Om oberoende i praktiken skriver SKR att revisorerna slår vakt om sin integritet i förhållande till de som granskas, genom att självständigt välja vad som ska granskas och välja angreppssätt för granskningens genomförande. Vidare prövar revisorerna sitt oberoende löpande genom att identifiera risker för jäv, hot eller andra omständigheter som kan rubba förtroendet.

Sakkunniga - krav på kompetens och oberoende

De sakkunniga ska enligt kommunallagen ha tillräcklig kunskap om och erfarenhet av kommunal verksamhet och revision. Det innebär teoretiska kunskaper om och erfarenhet av bl.a. ekonomi, förvaltning, organisation, styrning och intern kontroll och/eller om de verksamheter, processer eller funktioner som revisionen granskar. SKYREV certifierar kommunala yrkesrevisorer. För certifiering krävs 120 högskolepoäng sammanlagt inom offentlig förvaltning, företagsekonomi, förvaltningsekonomi, redovisning, företagsekonomi, revision, riskhantering, internkontroll, nationalekonomi/samhällsekonomi, rättskunskap relevant för den kommunala verksamheten och IT samt 4 års praktisk erfarenhet av kommunal revision. Det innebär att SKYREV-revisorer har måttliga eller inga kunskaper inom avancerade teknikområden, organisationsteori och arbetsvetenskap, men god kompetens inom mer allmänna områden inom kommuner.

En förutsättning för de sakkunnigas oberoende är att revisorernas upphandling och villkoren i de avtal som tecknas inte begränsar möjligheterna att göra fullödiga granskningar eller påverkar konsultföretagets affärsmodell på ett sätt som är menligt för kvalitén. Exempel på detta är att fastprisuppdrag med otydlig uppdragsbeskrivning leder till att uppdragstagaren kan välja att minimera sin resursinsats.

På den svenska marknaden för kommunrevision finns tre stora företag och ett fåtal små som arbetar gentemot kommuner utan eget revisionskontor. Det innebär en oligopolmarknad med de problem som vanligen finns på oligopolmarknader. Eftersom kommunrevisionens sätt att tillämpa LOU vanligen resulterar i att ett av

de tre företagen får ett fyraårigt avtal med monopol på alla granskningsuppdrag så saknas möjligheter för revisorerna att använda bättre specialister för granskningar med speciella krav på kompetens.

Uppgifter och tillgång till information

Revisorernas uppgifter är enligt KL kap 12 9 § att årligen granska, i den omfattning som följer av god revisionssed, all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområden. Revisorerna prövar om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen som görs inom nämnderna är tillräcklig.

Enligt KL granskar revisorerna inte myndighetsutövning i andra fall än när handläggningen av sådana ärenden har vållat kommunen ekonomisk förlust, hur nämnderna verkställer egna gynnande beslut, hur nämnderna verkställer avgöranden av allmänna förvaltningsdomstolar, eller när granskningen sker från allmänna synpunkter.

Revisorernas rätt till information formuleras i 12 §. Nämnderna och de enskilda ledamöterna och ersättarna i dessa samt de anställda är skyldiga att lämna revisorerna de upplysningar som behövs för revisionsarbetet. De skall också ge revisorerna tillfälle att *när som helst inventera de tillgångar som nämnderna har hand om och ta del av de räkenskaper och andra handlingar som berör nämndernas verksamhet.*

Vidare publicerade SKR 2022-06-16 en Standard för kommunal räkenskapsrevision som beskriver hur ISA-standarderna ska tillämpas inom kommunrevision av räkenskaper.

Revisorernas förvaltning

Revisorerna svarar enligt KL Kap 12 14 § själva för den förvaltning som har samband med revisionsuppdraget. Förvaltning definieras av SKR; *Med förvaltning avses frågor som inte är direkt kopplade till granskningen, t.ex. upphandling av sakkunniga alternativt personalärenden, budget och redovisning, deltagande i nätverk och utbildning samt andra administrativa frågor. Det gäller även beslut om jäv.*

Denna självständighet innebär att rätten att fatta beslut avseende revisorernas förvaltning och kommunikation ingår i revisorernas mandat. Fullmäktige kan dock genom att anta ett revisionsreglemente påverka den förvaltning som revisionsverksamheten också består av. Följaktligen beslutar revisorerna själva om sin förvaltning med beaktande av det som stadgas om förvaltning i revisionsreglementet. Kommunens tjänstepersoner och förtroendevalda får inte ändra eller överpröva revisorernas beslut men kan i likhet med andra myndighetsbeslut överklagas.

I Prop. 1990/91:117 s 125 ff. skrivs under punkt 2.1.4 Revisorerna intar en oberoende ställning i förhållande till dem som de skall granska. Inbördes är revisorerna oberoende av varandra. En revisor kan inte överröstas av de andra revisorerna.

I fråga om jäv för en revisor gäller enligt KL samma bestämmelser som för andra förtroendevalda (6 kap. 25 §). Det innebär att en kommunrevisor är jävig, om han eller hon eller någon närstående är part i ärendet eller annars kan antas bli påverkad av beslutet i en inte oväsentlig utsträckning, är eller har varit ställföreträdare eller ombud för en part i ärendet eller för någon annan som kan antas bli påverkad av beslutet i en inte oväsentlig utsträckning, ärendet rör tillsyn över sådan kommunal verksamhet som han eller hon själv är knuten till, eller det finns någon annan särskild omständighet som gör att hans eller hennes opartiskhet i ärendet kan ifrågasättas.

Den sista punkten, att jäv föreligger om det i övrigt finns någon särskild omständighet som är ägnad att rubba förtroendet till hens opartiskhet; är en generalklausul som syftar till att fånga upp sådant som inte direkt omfattas av de specifika typsituationerna.

Begreppet delikatessjäv används även för sådana omständigheter som innebär att man kan räknas som jävig även om man inte rent faktiskt har brutit i kraven på objektivitet och opartiskhet. För kommunrevisorer innebär detta krav på att inte delta i partipolitik, att inte låta sig styras av eller underordna sig revisionsobjekten och att inte ha en anställningsliknande relation med de som revisorerna har i uppgift att granska. För att undvika att hamna i en jävssituation får kommunrevisorer inte vara engagerade i ett ärende på ett sådant sätt att det lätt kan uppkomma misstankar om att det brister i förutsättningarna för en opartisk bedömning. Förvaltningslagen stadgar att jäv föreligger om det finns förhållanden som medför att man blir påverkad ”i en inte oväsentlig utsträckning”.

Utfall under 2019-2022 samt nuläge rörande revisorernas oberoende, tillgång till information, förvaltningsfrågor, kommunikation och motverkande av jäv.

Val av områden att granska

Revisorerna har själva kunnat välja granskningsområde och granskningsobjekt inom ramen för en begränsad budget.

Resurser

Anslaget till revisionen i Huddinge är ca en halv promille av kommunens omsättning. Medeltalet för alla svenska kommuner är 50% högre, vilket innebär betydande begränsningar för att genomföra tillräckligt omfattande granskningar. Kommunrevisorers uppdrag, som det beskrivs i KL och SKR:s God revisionsledning i kommunal verksamhet, omfattar förutom räkenskapsgranskning även de uppgifter som i företag sköts av internrevisorer, verksamhetskontrollers och complianceavdelningar.

Revisorerna är beroende av tillgången till sakkunnigt biträde inom de områden som revisorerna har i uppgift att granska. Detta innebär begränsningar inom teknikområden och områden där informationsinhämtning kräver specialistkompetens. Det kan också medföra att informationsinhämtning inte kan ske på ett tillräckligt bra sätt med metodik som huvudsakligen baseras på dokumentstudier och intervjuer med förvaltningschefer och nämndpresidier.

Budget och redovisning

På samma sätt som alla företag och organisationer ska revisorerna betala fakturor, bokföra sina kostnader och årsvis göra bokslut. I Huddinge kommun har ekonomienheten inom kommunstyrelsens förvaltning revisorernas uppdrag att sköta betalningar och bokföring. Dock genomför ekonomienheten detta på ett sätt som inte följer god redovisningssed avseende periodiseringar, upprättande av balansräkning och inventarieförteckning för revisionsanslaget. Dessutom blandar KSF ihop revisorernas bokföring med kommunens, trots att revisorerna inte tillhör kommunen utan utgör egna oberoende myndigheter. I kommunens årsredovisning behandlas revisionen som en nämnd, vilket strider mot kommunallagen.

Upphandling

Revisorerna upphandlar i samarbete med upphandlingsenheten sakkunniga biträden. Kommunen påverkar inte detta med undantag för att det verktyg som används, e-Avrop, är mindre lämpligt för upphandling av intellektuella tjänster. e-Avrops funktionalitet är inriktad på "lägsta pris" på grund av begränsningar för att använda kvalitetsparametrar i samband med utvärdering. För ramavtalsupphandlingar är e-Avrop olämpligt.

Personalärenden

Utbetalning av arvoden.

Kommunen betalar inte ut arvoden i enlighet med revisors- och revisionslagarna. Kommunen behandlar revisorerna som anställda i kommunen och betalar arvoden som lön från kommunen. Till revisorer som motsätter sig detta förfarande betalar kommunen inte sammanträdesarvoden i enlighet med vad arvodesreglementet reglerar.

Betalningar från revisionsobjekt till revisorer är inte tillåtna enligt ramen för relevanta lagrum. Praxis är att revisionsarvoden betalas till revisorns arbetsgivare. Grundläggande för alla revisorer är att följa svenska lagar och värna sitt oberoende av revisionsobjekten. Revisionslagen 17 § stadgar att *den får inte vara revisor som är anställd hos eller på annat sätt har en underordnad eller beroende ställning till revisionsobjektet.*

Den internationella revisionsorganisationen IFAC, <https://www.ifac.org/> nominerar medlemmar i International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA). IESBA utarbetar etiska riktlinjer för revisorer. En av dessa är artikel R112.1 som lyder *"A professional accountant shall comply with the principle of objectivity, which requires an accountant to exercise professional or business judgment without being compromised to undue influence of, or undue reliance on, individuals, organizations, technology or other factors."* Artikel R115.1 lyder *"A professional accountant shall comply with the principle of professional behavior, which requires an accountant to comply with relevant laws and regulations."*

Denna lag och dessa regler gäller allmänt för revisorer. Kommunallagen och förvaltningslagen utgör ytterligare hinder för kommunrevisorer att ha ett anställningsförhållande i - eller beroende av - den organisation vars räkenskaper och verksamhet de har i uppgift att granska.

- a) Kommunallagen Kap 6 28§ stadgar att en förtroendevald är jävig, om det finns någon särskild omständighet som är ägnad att rubba förtroendet för hans eller hennes opartiskhet.
- c) Kommunallagen Kap 12 7§ stadgar att varje revisor fullgör sitt uppdrag självständigt.
- d) Kommunallagen Kap 12 7§ stadgar att revisorerna svarar själva för den förvaltning som har samband med revisionsuppdraget, om inte fullmäktige bestämmer något annat.
- e) Förvaltningslagen 5 § stadgar att en myndighet endast får vidta åtgärder som har stöd i rättsordningen.

Partierna och revisorerna

Vad gäller revisorernas oberoende från partierna kan nämnas:

- Av S nominerad revisor (ordförande i revisionen) är som representant för sitt parti ledamot i kyrkofullmäktige i Huddinge.
- En av M nominerad revisor (vice ordförande i revisionen) kandiderade i kommunfullmäktigevalet 2022. Hon entledigades på egen begäran strax före valet men långt efter att partiet fastställt sin valsedel.
- En av L nominerad revisor kandiderade i kommunfullmäktigevalet 2022 utan att begära entledigande som revisor.
- En av V nominerad revisor kandiderade i kommunfullmäktigevalet 2022 utan att begära entledigande som revisor.

Informationshantering

Tillgång till information

Enligt KL innebär revisorernas rätt till information från nämnderna, fullmäktigeberedningarna, de enskilda ledamöterna och ersättarna i dessa, samt de anställda en skyldighet att utan några begränsningar lämna revisorerna de upplysningar som behövs för revisionsarbetet. Denna rättighet kan endast upprätthållas om revisorerna kan kommunicera fritt med denna personkrets.

Beslut som rör själva revisionsuppdraget får varken ändras eller överprövas av kommunen, vilket inkluderar den rätt till information som föreskrivs för kommunala revisorer.

Begränsningar av rätten till information

Händelser

Kommunens chefer har i några fall motsatt sig eller försvårat informationsöverföring direkt mellan kommunens controllers och sakkunnigt biträde/Revisionsgrupp 2.

Exempel är direktiv till kommunens controllers från kommundirektören att inte besvara en webbenkät, direktiv från biträdande kommundirektör till kommunens kommunikatörer att inte svara på frågor om viss kommunikation, ekonomidirektörens motarbetande av intervjuer med controllers i BDO:s och Professional Managements granskningsuppdrag samt obstruktion från ekonomienheten att tillmötesgå begäran om tillgång till räkenskapshandlingar.

Krav avseende en av mig bestriden faktura hemlighölls av biträdande kommundirektören, vilket ledde till tredskodom gentemot kommunen (inte gentemot revisionen) och en betydande extrakostnad.

Nuvarande tillgång till information

Revisorerna har inte tillgång till räkenskaperna vilket innebär att revision endast kan genomföras på årsredovisningen och inte på andra räkenskapshandlingar.

Vilka räkenskapshandlingar som KPMG har haft tillgång till har inte redovisats av den auktoriserade revisor som ansvarat för denna del av KPMG:s uppdrag.

Revisorerna har inte tillgång till kommunens verksamhetssystem, vilket innebär att granskning endast kan ske baserat på en begränsad mängd information om hur verksamheterna genomförs, hur resultatuppföljning sker och hur skattemedel används.

Revisorerna har inte behörighet att läsa information på kommunens servrar utöver den som genererats av revisionsverksamheten.

Revisorerna har inte behörighet att göra fritextbaserade sökningar på diariesystemen inom kommunens förvaltningar.

Sammantaget innebär dessa brott och avvikelser mot vad som stadgas i KL, andra tillämpliga lagar och God revisionssed i kommunal verksamhet betydande begränsningar. Revisorernas begränsade tillgång till den information som behövs för att genomföra det lagstadgade uppdrag som revisorerna har gentemot väljarna försämrar kvalitén i granskningarna. Begränsningen är menlig för upprätthållande av den demokratiska svenska samhällsordningen som baseras på insyn och transparens.

Vidare innebär kommunens agerande betydande intrång på revisorernas oberoende. Det utgör även risk för delikatessjäv på grund av att revisorerna av KSF behandlas som anställda i kommunen, samt att de revisorer som accepterar detta även får sammanträdesarvoden. Lydiga revisorer får högre arvode.

Resursbegränsningarna begränsar revisorernas möjligheter att genomföra fullödiga granskningar inom hela kommunen och kommunala bolag.

Kommunikation med medborgare och media

SKR:s God revisionssed i kommunal verksamhet uppmanar revisorerna att ha en innehållsrik, tydlig och aktuell webbplats för att ge medborgarna kunskap och möjlighet till insyn och kontakt.

Förutom de mer formella dokumenten kan information som bidrar till förståelse för och insyn i det kommunala revisionsuppdraget och revisorernas arbete publiceras. Revisorerna saknar egen webbplats som möjliggör detta på ett ändamålsenligt sätt. I granskningsrapporter, missivbrev och nämndernas svar som publiceras på kommunwebben används en stilistik och struktur som utgör ett hinder för förståelse för invånare med dyslexi, begränsade kunskaper i svenska språket, kognitiv funktionsnedsättning eller begränsad läsförståelse av andra orsaker. Dokumentformaten är inte ändamålsenliga för att läsas på smartphone.

Statistik över antal besök på revisionens webbsidor redovisar 320 sidvisningar under 2021. Totalt antal sidvisningar för hela kommunwebben var 4 133 826. Det innebär att endast 0,008% av besökarna på kommunwebben läst något som revisionen publicerat och hur stor andel av kommunens invånare som tagit del av informationen är oklart.

Det är uppenbart att revisorernas kommunikation med medborgare och media via kommunwebben inte är ändamålsenlig och utgör en brist i genomförande av uppdraget.

Arkivlagen och OSL

Huddinges kommunrevisorer saknar en dokumenthanteringsplan och en hantering av handlingar som svarar upp till Arkivlagen.

Allmänna handlingar i revisionsuppdraget är uppdragsbeskrivningar, förslag på uppdragsbeskrivningar (=offerter), skrivelser till och från revisionen till annan än kommunen, missivskrivelser mellan kommunen och revisionen (båda vägar), minnesanteckningar från revisionsmöten, beslutsprotokoll från revisionsmöten, email mellan revisorerna via huddinge.se, email till och från revisionen till annan än kommunen och informationsmaterial som tagits fram av revisionen (presentationer, infoblad etc.)

Bristerna består i att revisorerna inte diarieför sina handlingar och har inte heller annat system som ger liknande funktionalitet som ett diariesystem innehåller. Ingen versionshantering av dokument finns, lagringen av handlingar är utspridd på olika datorer och filsystem. Revisorerna har ingen rutin och resurs för att systematiskt registrera allmänna handlingar när de har inkommit eller upprättats. Revisorerna har ingen rutin eller resurs för att dokumentera när uppgifter har tillförts en allmän handling och, om de har ändrats eller gallrats, vid vilken tidpunkt detta har skett. Revisorerna har inget långtidsarkiv och var allmänna handlingar från tidigare mandatperioders revisorer finns är okänt.

En del dokument lagras på kommunens servrar på den digitala arbetsytan, men inte allt och inte på ett sätt som gör det möjligt att effektivt och säkert söka på innehållet. All lagring är hierarkiskt ordnat, dokumentnamnen är ofta likartade

och inga söknycklar eller metataggar finns. Dokument som på ett eller annat sätt är relaterat till en viss granskning kan finnas på ett tvåsiffrigt antal filkataloger och ingen av revisorerna vet säkert var. Revisorerna är av KSF förhindrade att själva åtgärda problematiken.

OSL:s krav på att allmänna handlingar ska lagras så att de kan lämnas ut med skyndsamhet och tydligt kan skiljas från andra handlingar uppfylles ej. Även OSL:s krav på att enskild själv med hjälp av tekniska hjälpmedel ska kunna ta del av handlingarna uppfylls ej.

Fler tillkortakommanden är att email inte lagras tillsammans med de dokument som tillhör samma ärende/ämne samt att i Outlook finns algoritmer som flyttar email efter viss tid till Exchangeservern vilket skapar ytterligare röra bland handlingarna.

Historik bakom nuvarande situation är att 2016-12-12 beställde förra mandatperiods kommunrevisorer från kommunens IT-enhet ett upplägg för digitaliserad hantering och lagring av kommunrevisorernas interna handlingar.

Motiv för beställningen var att en ny digital lösning behövs för att revisionens arbete ska kunna ske effektivt och enkelt samt för att förbättra kontinuiteten. Av beställningsunderlaget framgår vidare att kommunrevisorerna ville ha en samlad och digitaliserad lagring med enkel åtkomst för att kunna arbeta mer effektivt och säkert. Äldre granskningar, revisionsskrivelser och nämndernas svar måste säkras digitalt och vara lätt åtkomliga för revisorerna och även därmed lätta att kunna tas fram vid externa förfrågningar. Åtkomst till äldre handlingar bedömdes vara viktiga för en fullgod kontinuitet i revisorernas arbete.

Konkreta krav i beställningen var att revisorerna själva skulle kunna bestämma hur det lagrade materialet redovisas beroende på givna kriterier vid en sökning. Sökning på en viss nämnd och viss typ av handlingar från och med ett visst år och framåt var ett skallkrav liksom sökning av samtliga granskningar revisorerna gjort ett visst år och till dessa tillhörande övriga dokument såsom revisionsskrivelse, infoblad och nämndens svar. Handlingarna skulle även kunna sorteras på bestämda verksamhetsår, avse en och samma nämnd och så vidare. Mappstrukturen skulle kunna förändras vid behov.

Av beställningen framgår inte hur dåvarande revisorer ville tillgodose arkivlagens och OSL:s krav på lagring. Konstateras kan att beställningen som lades 2016 var ogenomtänkt och amatörmässig samt att det som kommunens IT-enhet levererade var bristfälligt och oprofessionellt.

I januari 2019 köpte revisorerna via kommunens IT-enhet PC med delar av Office 365 och fick en s.k. digital arbetsyta bestående av ett antal mappar på kommunens servrar. I denna digitala arbetsyta kan revisorerna läsa och ladda ner dokument på dessa mappar, men inte själva lagra dokument eller lägga till/ta bort undermappar.

Kommunstyrelsen är Arkivmyndighet även för revisionen och samma tjänsteperson är dataskyddsombudsman för både kommunen och revisionen. Huruvida kommunstyrelsen i egenskap av arkivmyndighet genom åren har

genomfört några granskningar av revisionen, nämndernas och förvaltningarnas arkiv är oklart.

Övrigt

KSF har i Outlook tilldelat revisorerna en felaktig avsändarsignatur som revisorerna inte kan ändra och som KSF vägrat att rätta. Felaktigheten består av att den anger att revisorerna tillhör KSF.

De filer som utgör revisorernas digitala arbetsyta på kommunens servrar är lagrad som del av en KSF-katalog. Dessa filer kan läsas och laddas ner av revisorerna men revisorerna kan inte lagra nya filer.

Rekommendationer

Kommunfullmäktige rekommenderas att i enlighet med SKR:s God revisionsred i kommunal verksamhet punkt 6.4 *Revisorernas budget och förvaltning* tillse att revisionen har tillräckliga resurser att genomföra revisionsuppdraget enligt kommunallagen, god revisionsred, Arkivlagen samt Offentlighets- och sekretesslagen. Med tillräckliga resurser avses dels att revisorerna kan uppfylla regelverken i AL och OSL och dels att de möjliggör tillräckligt omfattande granskningar, så att revisorerna kan avge väl underbyggda uttalanden i revisionsberättelsen såväl avseende räkenskaper som verksamhet.

Mandatperioden 2023-2026 års kommunrevisorer rekommenderas att initiera och genomföra ett utvecklingsarbete för sin dokumenthantering med följande innehåll:

- Processbeskrivning (helst i kommunens processverktyg) av revisionens processer
- Kravspecifikation för system som stödjer revisionsprocessen
- Rutinbeskrivningar för varje delprocess, vem som gör vad och varför
- Informationshanteringsplan (tidigare dokumenthanteringsplan)
- Registerförteckning personuppgiftsbehandlingar

Utvecklingsarbetet bör som randvillkor ha att de system som används av kommunen bör användas så långt som det är ändamålsenligt. Kommunen använder Documaster som långtidsarkiv, men systemet har även funktionalitet som kan användas som närarkiv. Kommunens diariesystem och närarkiv är W3D3 och kan tillsammans med Documaster vara basen för att hantera revisorernas handlingar på ett korrekt sätt utifrån olika lagrum.

Alternativ lösning kan baseras på Sharepoint vilket medger metadatabaserade sökningar som kan ge bättre service till invånare och media samt kan reducera det administrativa arbetet för revisorerna.

Mandatperioden 2023-2026 års kommunrevisorer rekommenderas genomföra fullständiga granskningar av kommunens räkenskaper och i enlighet med den nya standard som SKR har utarbetat för detta.

Mandatperioden 2023-2026 års kommunrevisorer rekommenderas att upphandla sakkunniga biträden för verksamhetsgranskningen som är specialister på organisation, styrning och verksamhetsutveckling.

Mandatperioden 2023-2026 års kommunrevisorer rekommenderas även att modernisera sin kommunikation med omvärlden genom att skapa en egen webbplats på vilken förutom granskningsrapporter även mer lättläst och för fler invånare lättillgänglig information från revisorernas verksamhet publiceras.

Kommunstyrelsen och KSF rekommenderas att

- Till fullo respektera KL kapitel 12, regelverket i SKR:s God revisionsse i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente.
- Till fullo respektera Revisionslagen, Revisorslagen och den internationella ISA-standarden för revisionsverksamhet.
- Upphöra att behandla revisorerna som anställda i kommunen.
- Helt separera kommunens och revisionens ekonomiredovisning och upphöra att behandla revisionen som en nämnd i årsredovisningen.
- Periodisera revisionens kostnader så att de bokförs på rätt granskningsår och i enlighet med revisorernas direktiv.
- Förse revisorerna med administratörsbehörighet för sin digitala arbetsyta och filsystem på kommunens servrar.
- Förse revisorerna med behörighet att installera nya programvaror som de behöver för sin verksamhet på sin digitala arbetsyta.
- Förse revisorerna med behörighet att i Microsoft Office 365 göra egna anpassningar inom ramen för MS-standard.
- Förse revisorerna med behörighet att installera nya programvaror på sin digitala arbetsyta som de behöver för sin verksamhet.

Kommunstyrelsen och alla nämnder rekommenderas att

Ge revisorerna och sakkunniga biträden, i enlighet med KL, behörighet att själva hämta information från alla verksamhetssystem och ekonomisystemen.

Huddinge 2022-10-30

Klas Hamrin

Kommunrevisor